

Gunišová, Eliška

V. kongres českých slavistů

Новая русистика. 2016, vol. 9, iss. 2, pp. 200-201

ISSN 1803-4950 (print); ISSN 2336-4564 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/136075>

Access Date: 04. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ropský časopis pro vědu a literaturu, 2015, č. 1. [online]. [cit. 27. 9. 2016].
POSPÍŠIL, I. (2015b): *O českou národní identitu*. Proudý, středoevropský časopis pro vědu a literaturu, 2015, č. 1. [online]. [cit. 27. 9. 2016].
POSPÍŠIL, I. (2015c): *Plynutí a ukotvení v díle Františka Kautmana*. In: BUBENÍKOVÁ, M., HŘÍBKOVÁ, R. (eds): *Na trnitých cestách života a tvorby: sborník příspěvků ze symposia pořádaného u příležitosti životního jubilea Františka Kautmana*: (Praha, 25. ledna 2012, Národní knihovna České republiky). Praha.

V. kongres českých slavistů

Ve dnech 6.–7. října 2016 se v prostorech univerzitního centra Masarykovy univerzity v Telči konal již V. kongres českých slavistů organizovaný Českou asociací slavistů (ČAS) ve spolupráci s Ústavem slavistiky FF MU.

Kongres zahájili úvodním slovem představitelé ČAS Miloš Zelenka a Josef Šaur. Zároveň si auditorium mohlo alespoň zprostředkovaně z úst Miloše Zelenky vyslechnout pozdravy a zahajovací sdělení o současné pozici slavistiky ve dnešním světě od nepřítomného předsedy ČAS a zároveň vedoucího Ústavu slavistiky FF MU Iva Pospíšila.

Součástí zahájení bylo i slavnostní odevzdávání pamětních listů Slavistické společnosti Franka Wollmana a Ceny ČAS za mimořádné vědecké dílo z oboru slavistika. Pamětní list za celoživotní dílo

v oblasti slavistiky byl odevzdán prof. PhDr. Danuši Kšicové, DrSc.; doc. PhDr. Květuši Lepilové, CSc., a prof. PhDr. Haně Voisine-Jechové, CSc. Zcela poprvé byla předána Cena ČAS za mimořádné vědecké dílo z oboru slavistika, již se komise rozhodla udělit Mgr. Tomáši Hermannovi, Ph.D., a prof. PhDr. Miloši Zelenkovi, DrSc., za komentovanou edici Romana Jakobsona *Moudrost starých Čechů*.

Nehledě na samotný název kongresu, přihlášených bylo víc než 50 slavistů nejen z evropských pracovišť (Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Olomouc, Opava, Plzeň, Praha, Bratislava, Prešov, Budapešť, Bielsko-Biala, Gdaňsk, Katowice, Varšava, Lvov, Bukurešť, Paříž, Moskva, Nižný Novgorod, Wuhan). Jazykově byla nejčastěji zastoupena čeština, slovenština, ruština a polština. Záměrně široce definované téma kongresu – *Klíčová témata současné slavistiky* – již tradičně nabízelo prostor pro představení návrhů řešení koncepčních, metodologických, tematických a personálních problémů a rovněž otázek současné mezinárodní slavistiky. Speciální panel byl věnován konkrétně tradicím a současnosti brněnské slavistiky v nadnárodním kontextu a sloužil jednak jako jakási bilance toho, co se na brněnské půdě v slavistických mezích dokázalo, ale na druhé straně i jako vyřčená výzva pro důkladnější studium toho, co doposud zůstalo částečně opomíjené.

Celkově byly příspěvky rozděleny do dvou sekcí – literárněvědné a jazykovědné, které probíhaly souběžně během

obou dnů. Vzhledem k vysokému počtu přednášejících není možné připomenout každý příspěvek zvlášť, v rusistickém odborném časopisu by neměly být opomenuty alespoň některé referáty zaměřené přímo na ruský areál nebo s výraznými přesahy do ruského prostředí – mezi ně patřil například příspěvek Jindřicha Kesnera *Об одном активном процессе в грамматике и лексике русского и чешского языков*, studie Stanislavy Špačkové *K chystané aktualizaci pravidel praktické transkripce z češtiny do ruštiny*, příspěvek brněnského rusisty Jiřího Gazdy *Internetové komentáře na zpravodajských serverech jako indikátor rusko-českých vztahů*, sonda Zoji Nowoženowe *Русское глагольное предложение: структура и семантика*. Na souvislosti s ruským prostředím upozorňovaly i literárně orientované příspěvky – např. Iwony Krycké-Michnowské (*Dymitr Filosofov o Adamie Mickiewiczu i literaturze polskiej*) nebo Simony Koryčánkové (*K problematice jazykového vyjádření percepčních obrazů v básnické tvorbě O. Březiny [ve srovnání s překlady K. Balmonta]*) a výjimkou nebyly ani vysloveně rusky zaměřené studie – *Инверсия в поэтике Андрея Платонова* od Eleny Vasilyvové, *Скабичевский о «непочтенном писателе» Лескове* od Galiny Kosyich, *K charakteristickým aspektům literárně-kritických prací P. V. Anněnkova* od Josefa Šaura a další.

Vliv Ruska jako dominanty slovanského světa byl ovšem víc nebo míň přirozenou součástí i mnoha dalších referátů: *K problematice výzkumu auto-*

biografických žánrů v kontextu slovanských literatur od Lenky Paučové, *Včera a dnes – Terézia Vansová v slovanskom literárnom kontexte* od autorky zprávy.

Jak je zřejmé již z několika výše uvedených příspěvků, slavistika opětovně potvrdila svoji multioborovou orientaci. Otázkou zůstává jen to, jak tento potenciál využít k tomu, aby nezůstávala na okraji zájmu akademického světa, a tedy jaké reorganizační změny podniknout k tomu, aby slavistické studijní obory na sebe znovu obrátily pozornost veřejnosti.

Je důležité upozornit, že obdobná setkání nemají pouze význam poznávací ve smyslu prezentování vlastního výzkumu, ale především dávají prostor na projednávání jednotlivých výzkumných sond jednotlivých pracovišť či vědců a zároveň nabízejí možnost se účastníkům vzájemně osobně a lidsky poznávat a i tím prohlubovat a rozšiřovat budoucí možnou spolupráci mezi slavistickými pracovišti rozptýlenými po celém světě, což je v akademickém prostoru nesmírně důležité. Zájem o kongres zvenčí je možné pozorovat i na samotném složení účastníků: jestliže na prvním kongresu v roce 2007 dominovali především čeští a slovenští vědci, letos už byla mezinárodní účast v programu jasně zřetelná.

Přednesené sondy budou publikovány v odborných časopisech a vybraných kolektivních monografiích Ústavu slavistiky FF MU. V pořadí již VI. kongres, který je plánován na rok 2018, by se měl uskutečnit v Praze.

Eliška Gunišová